

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0790.4.8.2023(8)

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na Pana wystąpienie z 7 sierpnia 2023 r.¹, na wstępie należy zauważyć, że odnosi się ono do konkretnej sytuacji związanej z wykorzystywaniem przez funkcjonariuszy Policji urzędzeń nieposiadających aktualnych świadectw legalizacji.

Obowiązujące normy prawne, w tym przywołany art. 101 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*², nie pozwalają na usunięcie skutków prawnych nałożonej grzywny w drodze mandatu karnego w sytuacji, gdy działania funkcjonariuszy naruszały obowiązujące przepisy prawa. Wskazany problem nie dotyczy jednak wyłącznie funkcjonariuszy Policji, ale również funkcjonariuszy czy pracowników innych organów uprawnionych do używania różnego rodzaju przyrządów lub urzędzeń kontrolno-pomiarowych i prowadzenia postępowania mandatowego³, w tym np. strażników straży gminnych, funkcjonariuszy Straży Granicznej, strażaków Państwowej Straży Pożarnej, inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego czy też służb uprawnionych do ochrony środowiska.

Odnosząc się jednocześnie do podniesionej w Pana wystąpieniu kwestii sprawowanego nadzoru nad postępowaniem mandatowym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych⁴, należy podkreślić, że przepisy *Kpow* nie określają władczych uprawnień (środków nadzoru) wskazanemu organowi. Dają one jedynie możliwość reagowania na te uchybienia (nieprawidłowości) w działaniach organów mandatowych, które nie dają podstaw do uchylenia prawomocnego mandatu. Oznacza to, że organ sprawujący nadzór nad postępowaniem mandatowym w żadnym wypadku nie może uchylić („ani anulować”) prawomocnego mandatu karnego⁵. Nadzór nad postępowaniem mandatowym może polegać również na występowaniu do Prezesa Rady Ministrów o nadanie określonym organom uprawnień mandatowych, ustalenie zakresu tych uprawnień - w tym i taksy mandatowej - z tym że musi to uczynić w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. Uprawnienie z zakresu nadzoru obejmuje także możliwość żądania od poszczególnych ministrów, którym podlegają różne organy mandatowe - bez względu na to czy ich uprawnienia wynikają z ustaw szczególnych⁶, z samego kodeksu

¹ Sygn. II.519.725.2023.AN.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 1124, dalej *Kpow*.

³ Art. 95 *Kpow*.

⁴ Art. 102 *Kpow*.

⁵ Patrz wyrok NSA z dnia 30 sierpnia 2011 r., II GSK 811/10; wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2010 r., V SA/Wa 101/10 oraz wyrok WSA w Białymstoku z dnia 19 czerwca 2008 r., II SA/Bk 182/08.

⁶ Art. 95 § 4 *Kpow*.

(np. Żandarmerii Wojskowej⁷) czy z rozporządzenia⁸ – sprawozdań z działalności tych organów w sferze postępowania mandatowego, domagając się odpowiednich szkoleń tych organów czy wyjaśnień, także w konkretnej sprawie⁹.

Reasumując, rozważenie możliwości wnioskowanej przez Pana Rzecznika zmiany art. 101 Kpow - przy uwzględnieniu normy wynikającej z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o *działach administracji rządowej*¹⁰ - pozostaje w kompetencji Ministra Sprawiedliwości, który zapewnia przygotowywanie projektów kodyfikacji prawa cywilnego, w tym rodzinnego, oraz prawa karnego.

Z poważaniem

z up. Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

⁷ Art. 85 § 2 Kpow.

⁸ Art. 95 § 5 Kpow.

⁹ W. Kotowski, B. Kurzępa, *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*. Komentarz, Warszawa 2014 [Źródło: Legalis].

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn. zm.